



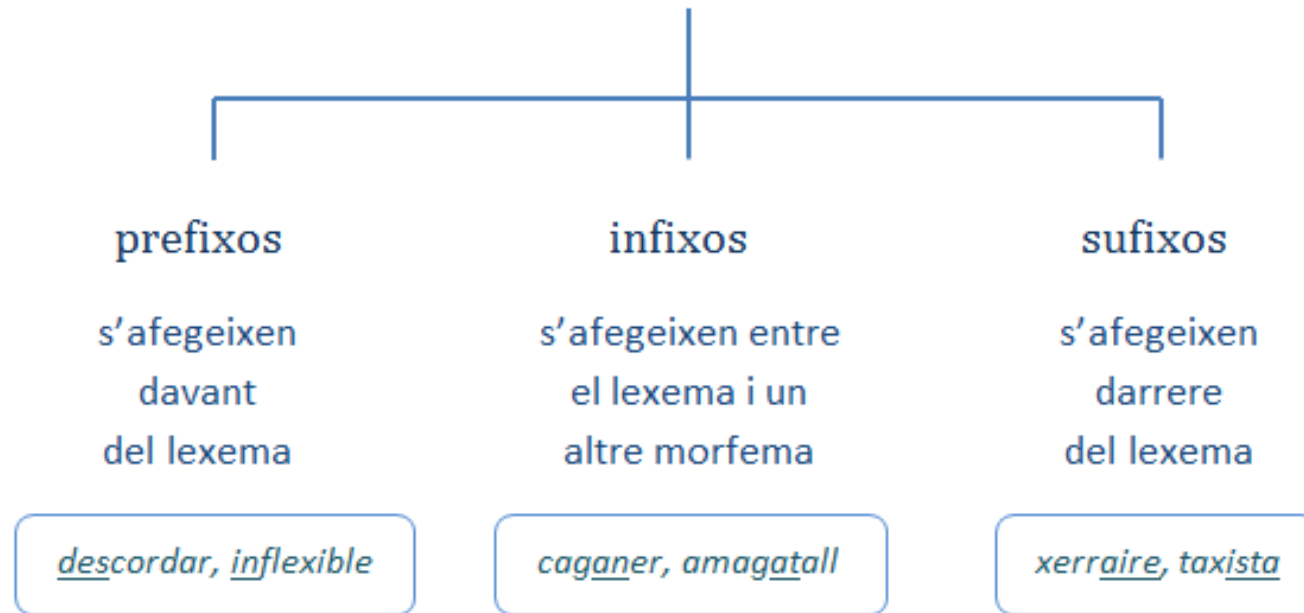
Apunts per a l'últim examen

Unitats 6-7-8-9

LÈXIC: La derivació

DERIVACIÓ → procediment que consisteix a formar paraules tot prenent una arrel i afegint-hi morfemes derivatius

Tipus de morfemes derivatius



LÈXIC: La composició

Composició → procediment per formar mots a partir de dues paraules

- verb + nom
- nom + adj
- nom + verb
- nom + nom
- adj + adj
- adj + nom

escuradents
bocabadat
capficar
filferro
agredolç
altaveu

S'escriu guionet
per separar
les dues paraules
quan

- la primera acaba en vocal i la segona comença amb *r-*, *s-* o *x-*
- la primera té accent gràfic
- els compostos són repetitius i expressius
- la primera és un punt cardinal
- el guionet ajuda a pronunciar el mot correctament

para-sol
pèl-roig
zum-zum
sud-africà
abans-d'ahir

LÈXIC: El camp semàntic

Camp semàntic



Conjunt de paraules o expressions relacionades amb un mateix tema

Camp semàntic de *platja*: tovallola, nedar, morè, banyador, ulleres de sol...

Camp semàntic de *cuina*: olla, rostir, fregit, a foc lent, paella, fer xup-xup...

A un camp semàntic
hi ha dos tipus de paraules

Hiperònims: mots amb significats
més amplis que inclouen
altres paraules:

Hipònims: mots amb significats
més concrets que es poden incloure
dins d'altres paraules:

fruita



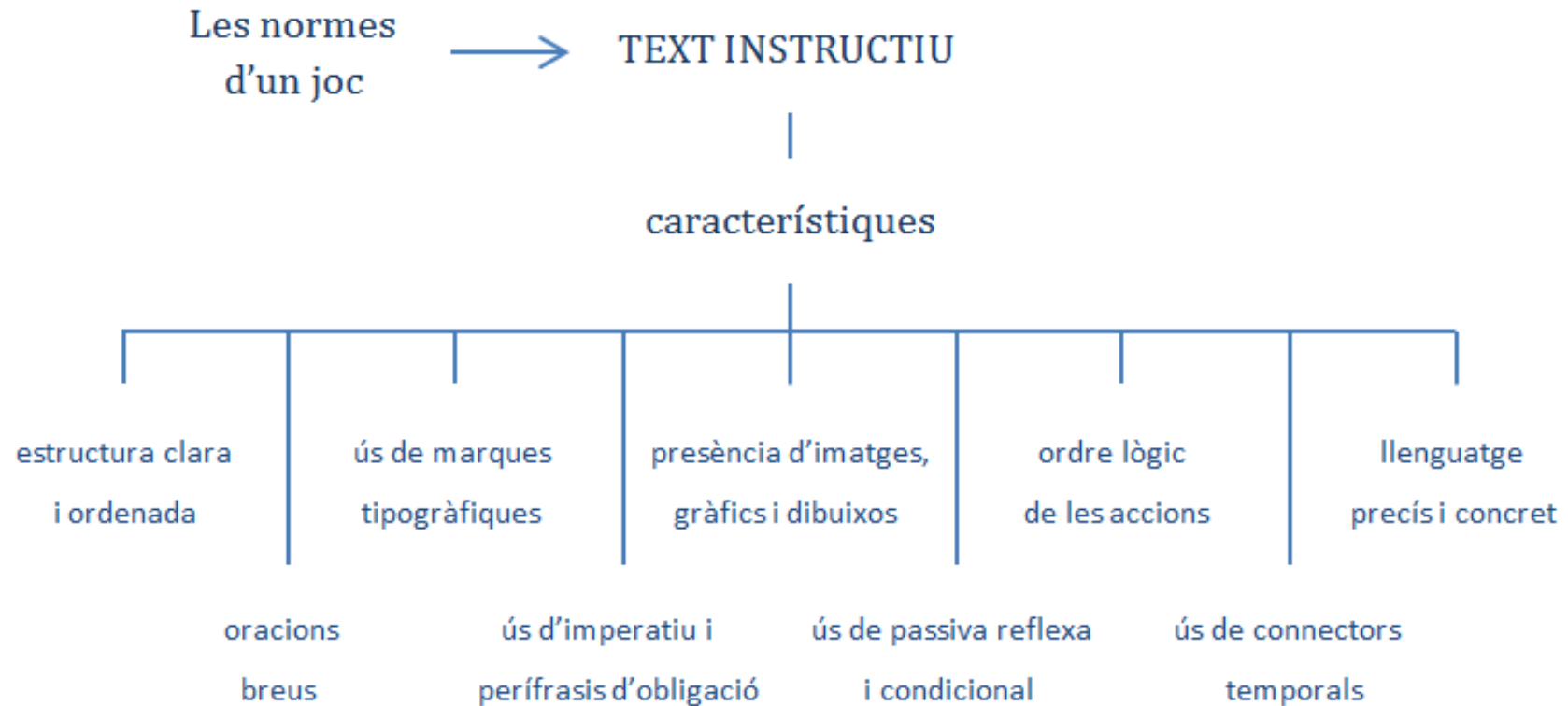
taronja
poma

arbre



roure
alzina

COMUNICACIÓ: Indiquem com s'ha de fer. Normes d'un joc



LITERATURA: La narrativa realista i la narrativa fantàstica i de ciència-ficció

Narrativa realista



- mirall de la realitat
- argument i personatges versemblants
- nombroses descripcions detallades
- temes quotidians

Narrativa fantàstica



- tot és possible
- aparició d'éssers sobrenaturals
- espais encantats o èpoques històriques
- lleis naturals diferents o alterades

Narrativa
de ciència-ficció



- hipòtesi com a base de l'argument
- aparició de personatges mecànics
- ambient futurista
- presència d'elements científics

LITERATURA: La narrativa d'aventures i policíaca

Narrativa de vivències
personals i d'aventures

|
SORTIDA → VIATGE → TORNADA

Narrativa de misteri
i policial

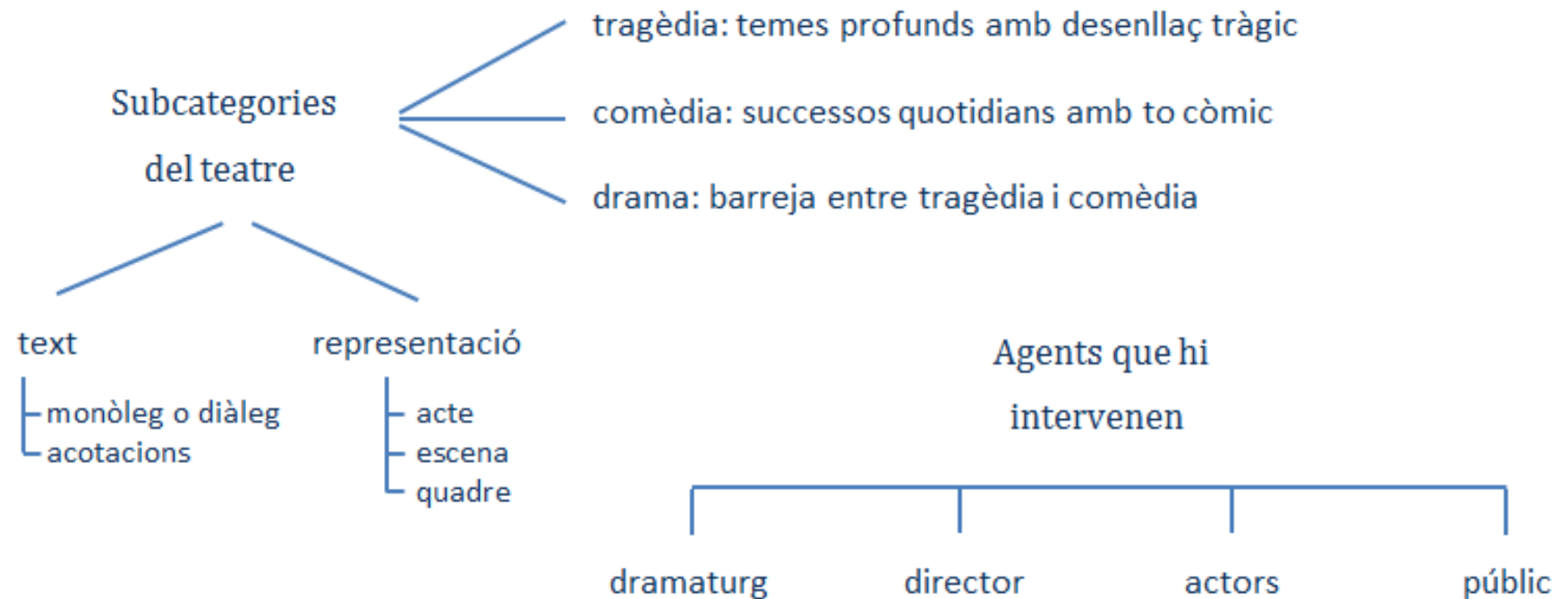
|
FET → REVISIONS → SOLUCIÓ
DEL PASSAT

- fets rellevants en la vida del protagonista (ell en sol ser el narrador)
- variació en la temàtica
- argument versemblant o basat en fets reals
- escenaris i temes quotidians
- als relats d'aventures, el protagonista se'l considera un heroi
- els relats d'aventures poden transcórrer a llocs exòtics i incloure fantasia

- cas que han de resoldre els protagonistes
- lectura que desperta incertesa i intriga
- ordre cronològic, o no, dels fets
- a la narrativa policial, cal trobar el responsable i l'evolució del crim
- a la narrativa policial, els protagonistes solen ser investigadors
- a la narrativa de misteri, l'argument no és necessàriament un crim

LITERATURA: El teatre

Teatre → representació dialogada o monologada d'un text per part d'actors a un escenari



LITERATURA: La poesia

Poesia → composició, normalment en vers, en què el poeta expressa una visió personal amb un llenguatge que hi dóna musicalitat i bellesa

Característiques
d'un poema

- **metre:** el nombre de síl·labes d'un vers
 - art menor: menys de 8 síl·labes
 - art major: més de 8 síl·labes
- **rima:** les terminacions sonores que es repeteixen
 - consonant: coincideixen totes les grafies
 - assonant: coincideixen els sons vocàlics
 - masculina: versos acabats en paraules agudes
 - femenina: versos acabats en planes o esdrúixoles
- **ritme:** la repetició en la mateixa posició de les síl·labes tòniques
- **estrofa:** l'estructura que formen els conjunts de versos
- **figures retòriques:** els recursos lingüístics que afecten la forma i el contingut